nuBibeln

SJÖBERGS
FÖRLAG

Internationella Bibelsällskapet

nuBibeln
Copyright © 2017 av Biblica, Inc.®
Utgiven med tillstånd från Biblica, Inc.®
Alla rättigheter förbehållna över hela världen.

NuBibeln får citeras på valfritt sätt (skriftligt, visuellt, elektroniskt eller audio), upp till femhundra (500) verser, utan skriftligt tillstånd av utgivaren, förutsatt att de citerade verserna inte utgör en hel bibelbok, och inte heller utgör tjugofem (25) procent eller mer av den totala textmängden av det verk där citaten förekommer. Förfrågningar om tillstånd som går utöver de ovannämnda riktlinjerna skall riktas till och godkännas skriftligen av Biblica, Inc.®, 1820 Jet Stream Drive, Colorado Springs, CO 80921, USA. Biblica.com

Notering om copyright måste publiceras på titel- eller copyrightsidan av verket på följande sätt:

> Bibelcitat är tagna från nuBibeln
> Copyright © 2017 av Biblica, Inc.®
> Använda med tillstånd från Biblica, Inc.®
> Alla rättigheter förbehållna över hela världen.

När citat från nuBibeln används i media som inte är till försäljning, såsom kyrkors månadsblad, Gudstjänstprogram, affischer, overheadblad eller liknande media behövs inte en fullständig copyrightupplysning men titeln (nuBibeln) måste vara angiven i slutet av varje citat.

Biblica gör Guds ord tillgängligt för människor genom bibelöversättning, bibelpublicering och bibelengagemang i Afrika, Asien-Stillahavsregionen, Europa, Sydamerika, Mellanöstern, Nordamerika och Sydasien. Genom sin världsomspännande räckvidd når Biblica ut till människor med Guds ord så att liv förvandlas genom relationen med Jesus Kristus.

Utgiven av **Sjöbergs Förlag AB**
Webbsida: www.sjobergsforlag.se
E-post: info@sjobergsforlag.se
Tfn: 019-18 60 10

ISBN: 978-91-88247-69-8 (svart, bonded leather)
978-91-90192-49-8 (blå, bonded leather)
978-91-90192-50-4 (brun, bonded leather
978-91-90192-51-1 (mörkgrå, konstkinn)
978-91-90192-48-1 (brun, konstkinn)

Tryckt i Indien, 2026

FÖRORD

En ny bibelöversättning igen, när vi redan har flera bra? Frågan kan kännas befogad. Men våra moderna språk ändras i en snabb takt och förutsätter förnyelse även i bibeltexten. Samtidigt går forskningen kring gamla språk framåt och ger nya kunskaper om Bibelns grundspråk, både rent språkliga detaljer som hjälper oss att bättre förstå ett ord eller ett uttryck, och vi får ny information om historiska sammanhang, vilket i sin tur kan hjälpa oss att t.ex. förstå en viss händelse i den bibliska historien och därmed översätta den med större trohet till grundtextens tanke. En ny översättning är därför alltid ett välkommet komplement bland andra och tillför nya, färska kunskaper. Ju fler översättningar vi har tillgång till, desto bättre kunskaper kan vi få av den ursprungliga textens innebörd, om vi låter dem komplettera varandra. Tillsammans utgör de en ovärderlig skatt, vars värde ökar med varje ny översättning.

nuBibeln är framtagen av Biblica och följer samma direktiv som många andra moderna översättningar (Forum of Bible Agencies: Basic Principles and Procedures for Bible Translation), med målet att återge grundtextens tanke med största möjliga trohet till den ursprungliga texten, bejaka de stilistiska olikheterna, med medvetenhet om den stora variationen (t.ex. avviker stilen i poetiska böcker mycket från de historiska böckerna i Bibeln), och så troget som möjligt återge den kulturella och historiska situationen, och självklart Bibelns grundläggande budskap i sin helhet.

Översättningen är gjord från Biblia Hebraica Stuttgartensia (1977) och Nestle-Aland: Novum Testamentum Graece (26. upplagan, som var aktuell under arbetets gång – när *nuBibeln* kommer ut finns redan den 28. upplagan). Som många fotnoter visar har hjälp ofta hämtats från gamla översättningar, främst från Septuaginta (vi bör tänka på att ca 90% av Nya testamentets citat från Gamla testamentet kommer från Septuaginta, vilket visar dess auktoritativa ställning bland tidiga kristna). Men också Vulgata och andra översättningar har ibland varit till hjälp, och självklart har även jämförelser med nyare översättningar gjorts. I flera fall har även Dödahavsrullarna bidragit till arbetet. Till det kommer en omfattande användning av olika bibelprogram, uppslagsverk, ordböcker mm., samt många givande samtal med teologer även utanför Biblicas egen ram, språkvetare och andra sakkunniga.

I fotnoterna påpekas ofta svårigheter med grundtextens innebörd och alternativa översättningar eller möjliga tolkningar ges, men även andra fakta lyfts fram, t.ex. ett historiskt sammanhang för en händelse. Det säger sig självt att fotnoterna aldrig bör läsas som en del av själva bibeltexten, utan är översättarnas försök att ge kompletterande information.

nuBibeln är tänkt som varje vanlig människas bibel, med ett enkelt och tydligt, modernt språk som samtidigt är troget grundtexten. Förhoppningen är att inspirera alla att läsa och studera Bibeln och lyssna till förkunnelsen av dess ord – och göra som människorna en gång gjorde i Beroia: de var öppna och ”lyssnade gärna till budskapet och forskade varje dag i Skriften för att kontrollera om det som sades var sant” (Apg. 17:11). Ytterst syftar *nuBibeln* till att så många som möjligt ska få uppleva att Jesus ord är ”Ande och liv” (Joh. 6:63).

Översättarteamet och utgivaren

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Gamla testamentet

Första Moseboken 3
Andra Moseboken 47
Tredje Moseboken 82
Fjärde Moseboken 106
Femte Moseboken 141
Josua 172
Domarboken 192
Rut 212
Första Samuelsboken 215
Andra Samuelsboken 242
Första Kungaboken 266
Andra Kungaboken 293
Första Krönikeboken 319
Andra Krönikeboken 347
Esra 377
Nehemja 387
Ester 400
Job 407
Psaltaren 438
Ordspråksboken 516
Predikaren 544
Höga visan 553
Jesaja 559
Jeremia 618
Klagovisorna 674
Hesekiel 681
Daniel 724
Hosea 737
Joel 746
Amos 750
Obadja 757
Jona 759
Mika 761
Nahum 767
Habackuk 770
Sefanja 773
Haggaj 776
Sakarja 778
Malaki 786

Nya testamentet

Matteusevangeliet 791
Markusevangeliet 825
Lukasevangeliet 846
Johannesevangeliet 881
Apostlagärningarna 905
Romarbrevet 937
Första Korinthierbrevet 951
Andra Korinthierbrevet 964
Galaterbrevet 972
Efesierbrevet 977
Filipperbrevet 981
Kolosserbrevet 984
Första Thessalonikerbrevet 988
Andra Thessalonikerbrevet 991
Första Timotheosbrevet 993
Andra Timotheosbrevet 997
Titusbrevet 1000
Filemonbrevet 1002
Hebreerbrevet 1003
Jakobsbrevet 1013
Första Petrusbrevet 1017
Andra Petrusbrevet 1021
Första Johannesbrevet 1024
Andra Johannesbrevet 1028
Tredje Johannesbrevet 1029
Judasbrevet 1030
Uppenbarelseboken 1031

GAMLA TESTAMENTET

FÖRSTA MOSEBOKEN

Skapelsen

(1:1—2:25)

Hur allting började

1 I början skapade Gud himlarna och jorden.[a] **2** Jorden var öde och tom, mörker låg över djupet, och Guds Ande[b] svävade över vattnen.

3 Gud sa: ”Ljus, bli till!” Då blev det ljust. **4** Gud såg att ljuset var gott och skilde det från mörkret. **5** Han kallade ljuset dag, och mörkret kallade han natt. Det blev kväll och det blev morgon. Det var den första dagen[c].

6 Gud sa: ”Vattnet ska dela sig för att forma himlavalvet där uppe och haven där nere.” **7** Gud skapade på så sätt himlavalvet, och skilde vattnet ovanför från vattnet nedanför. Det blev så. **8** Gud kallade valvet himmel. Det blev kväll och det blev morgon. Det var den andra dagen.

9 Sedan sa Gud: ”Vattnet under himlen ska samlas till en enda plats, så att torrt land kommer fram.” Det blev så, **10** och Gud kallade det torra jord, och vattnet kallade han hav. Gud såg att det var gott. **11** Gud sa: ”Jorden ska producera grönska: det ska växa fram alla slags fröbärande växter och fruktträd med kärnor i frukten.” Det blev så. **12** Jorden grönskade: det växte fram fröbärande växter och träd, allt efter sina respektive sorter[d]. Gud såg att det var gott. **13** Det blev kväll och det blev morgon. Det var den tredje dagen.

14 Gud sa: ”Det ska bli ljus på himlen som ska skilja dagen från natten. De ska bestämma tiderna på jorden och utmärka dagarna och åren. **15** De ska vara ljus på himlen som lyser över jorden.” Det blev så. **16** Gud skapade två stora ljus[e], det större ljuset för att härska över dagen och det mindre ljuset för att härska över natten. Han skapade också stjärnorna. **17** Gud placerade dem alla på himlen för att lysa upp jorden, **18** härska över dagen och natten och skilja ljuset från mörkret. Gud såg att det var gott. **19** Det blev kväll och det blev morgon. Det var den fjärde dagen.

20 Gud sa: ”Vattnet ska vimla av levande varelser och fåglar flyga under himlavalvet över marken.” **21** Gud skapade de stora havsdjuren efter sina sorter, likaså alla levande varelser som vattnen vimlar av och fåglar av alla slag. Gud såg att det var gott. **22** Han välsignade dem och sa: ”Var fruktsamma och föröka er och fyll haven! Fåglarna ska också föröka sig och uppfylla jorden.” **23** Det blev kväll och det blev morgon. Det var den femte dagen.

24 Gud sa: ”Jorden ska bära fram djur av alla slag, boskap, kräldjur och vilda djur.” Det blev så. **25** Gud skapade alla slags vilda djur och boskap och kräldjur, och Gud såg att det var gott.

26 Sedan sa Gud: ”Vi ska göra människor till vår avbild, lika oss själva. De ska härska över fiskarna i havet och fåglarna i luften och boskapen, över hela jorden, och alla kräldjuren på jorden.”

27 Och Gud skapade människan till sin
egen avbild,
lik sig själv skapade Gud människan,
till man och kvinna skapade han dem.

28 Gud välsignade dem och sa: ”Var fruktsamma och föröka er, uppfyll jorden och lägg den under er! Härska över fiskarna, fåglarna och alla djur som rör sig på jorden!” **29** Gud sa: ”Jag ger er de fröbärande växterna på hela jorden och alla fruktträden med frö i sin frukt. De ska vara er mat. **30** Åt markens djur, himlens fåglar, alla kräldjur på marken, och åt allt som lever ger jag alla gröna växter som föda.” Det blev så. **31** Sedan såg Gud att allt som han hade skapat var mycket gott. Det blev kväll och det blev morgon. Det var den sjätte dagen.

2 Så blev himlen och jorden fullständiga med hela sin härskara. **2** Gud avslutade på den sjunde dagen det verk han hade fullbordat och han vilade på den sjunde dagen från allt det verk han hade skapat. **3** Gud välsignade denna sjunde dag och gjorde den helig, eftersom han denna dag vilade efter sitt skapelseverk.

---

[a] **1** *himlarna och jorden* skulle också kunna översättas *allting*. I hebreiskan uttrycks totalitet vanligen med hjälp av motpoler.
[b] **2** *Ande* och *vind* är samma ord i hebreiskan; här är det dock tydligt att det är det förstnämnda som avses. [c] **5** Eller *en dag, ett dygn*. Ordningstalet *första* används inte i hebreiskan när det inte funnits någon dag innan. Först efter denna ”proto-dag” börjar ordningstal användas (”den andra” osv.). *Dag ett* var tänkt som mått på alla kommande dagar/dygn. I skapelseberättelsen används *dag* och *dygn* synonymt här. [d] **12** *Sort*, eller *art* som ordet ofta översätts, är ett mer omfattande ord i hebreiskan än i vårt språk. Ofta syftar det på djur/växter som kan föröka sig sinsemellan (t.ex. hunddjur), men ibland verkar det användas i ännu vidare betydelse (t.ex. *kräldjur* i v. 24). [e] **16** Underförstått: solen och månen. I en forntida kultur där sol och måne och andra himlakroppar betraktades som gudar och användningen av deras namn kunde ha missförståtts som gudanamn, är det möjligt att författaren medvetet bara kallade dem ljus för att visa att de inte var någonting mer än så.

Adam och Eva

4 Här följer berättelsen[a] om händelserna då
himlen och jorden skapades av HERREN Gud.
5 Först fanns det inga buskar och ingen ört
hade spirat på jorden, för HERREN Gud hade
inte sänt något regn. Inte heller fanns det
någon som kunde bruka jorden, 6 men vatten
bröt fram ur marken och vattnade jorden.
7 Då formade HERREN en människa[b] av mar-
kens jord och blåste in livsande genom hennes
näsa[c]. Så blev människan en levande varelse.

Edens trädgård

8 HERREN Gud planterade en trädgård öster-
ut i Eden och satte där människan som han
format.
9 HERREN Gud lät vackra träd av alla slag växa i
trädgården, och de gav den mest utsökta frukt.
Mitt i trädgården planterade han livets träd
och kunskapens träd, det som ger kunskap om
gott och ont. 10 En flod rann upp i Eden. Den
bevattnade trädgården och delade sig sedan i
fyra floder. 11 Den första heter Pishon, och den
flyter runt hela Havilas land, där det finns guld.
12 Det landets guld är gott och där finns också
harts och onyxsten. 13 Den andra floden kallas
Gichon och flyter omkring hela landet Kush.
14 Den tredje floden heter Tigris[d] och flyter
öster om Assyrien. Den fjärde floden är Eufrat.
15 HERREN Gud satte mannen i Edens träd-
gård för att bruka och vårda den. 16 Och HERREN
Gud gav mannen denna befallning: ”Du får äta
av vilket träd som helst i trädgården, 17 utom av
trädet som ger kunskap om gott och ont. Den
dag[e] du äter av det kommer du sannerligen att
dö.”

Eva skapas

18 Sedan sa HERREN Gud: ”Det är inte bra
för mannen att vara ensam. Jag vill göra en
medhjälpare åt honom, en sådan som passar
honom.” 19 HERREN Gud hade format markens
djur och alla slags fåglar av jord och förde dem
nu till mannen för att se vad han skulle kalla
de levande varelserna och det han kallade dem
fick de heta. 20 Så gav han alltså namn åt all
boskap, alla himlens fåglar och alla vilda djur.
Men fortfarande fanns det ingen lämplig hjälp
för Adam[f]. 21 HERREN Gud lät då mannen falla i
djup sömn och medan han sov, tog han ut ett
av hans revben och slöt till stället där han hade
tagit ut det med kött. 22 Och HERREN Gud gjorde
en kvinna av revbenet och förde fram henne
till mannen.
23 Adam sa:

”Hon är mitt eget kött och mina egna
ben!
Hon är tagen ur en man,
och hon ska kallas kvinna[g].”

24 Det är därför en man lämnar sin far och
mor och håller sig till sin hustru, så att de blir
ett kött.
25 Mannen och hans hustru var nakna, och
de var inte blyga för varandra.

Adam och Eva syndar

3 Ormen var det listigaste av alla vilda djur
som HERREN Gud hade skapat. Ormen
frågade kvinnan: ”Har Gud verkligen sagt att ni
inte får äta av något träd i trädgården?” 2 ”Vi får
äta frukt av träden”, svarade kvinnan. 3 ”Det är
bara av trädet mitt i trädgården som vi inte får
äta. Gud har sagt att vi inte får äta eller ens röra
dess frukt, för då kommer vi att dö.” 4 Ormen
svarade: ”Ni kommer visst inte att dö! 5 Gud vet
att den dag ni äter av frukten kommer era ögon
att öppnas och ni blir som Gud[h], med kunskap
om gott och ont.”
6 Kvinnan såg att trädet var gott att äta av,
och det var vackert och lockande, eftersom det
gav vishet. Hon åt av frukten och gav också till
sin man, som var med henne, och han åt. 7 Då
öppnades deras ögon, och de insåg att de var
nakna. Därför band de ihop fikonlöv runt höf-
terna för att skyla sig.
8 När de den kvällen, i den svala kvällsvin-
den, hörde HERREN Gud vandra omkring i träd-
gården, gömde de sig för honom bland träden.
9 HERREN Gud ropade till Adam: ”Adam, var är
du?” 10 Adam svarade: ”Jag hörde dig i trädgår-
den, och blev rädd eftersom jag är naken. Där-
för gömde jag mig.” 11 ”Vem har talat om för dig
att du är naken?” frågade Gud. ”Har du ätit av
frukten från trädet som jag förbjöd dig att äta
av?” 12 Adam svarade: ”Kvinnan, som jag fick av
dig, gav mig av trädet, och jag åt.”
13 Då sa HERREN Gud till kvinnan: ”Vad har

---

[a] **4** Hebreiskans *toledoth* markerar övergång till ett nytt avsnitt (kanske en ny lertavla som man på den tiden skrev på). Ordet förekommer i 1 Mos också i 5:1; 6:9; 10:1; 11:10; 11:27; 25:12,19; 36:1; 37:2. [b] **7** Människa heter på hebreiska *adám* och förknippas med *adamá*, *mark, jord*. [c] **7** Ordagrant: *näsborrar*. [d] **14** På hebreiska *hiddekel*. [e] **17** Synden för med sig andlig död den dag den begås. Jfr Ef 2:1: ”Ni var döda i era överträdelser och synder.” Den fysiska döden kom många år senare till Adam och Eva och alla andra människor, men processen började den dag Adam och Eva var olydiga mot Gud (Rom 5:12). [f] **20** Eller: *mannen*Se not till 2:7 [g] **23** Det hebreiska ordet för kvinna *isha* kommer från samma rot som man *ish* och betyder ungefär *maninna*. [h] **5** Eller: *gudar*

du gjort?" "Ormen lurade mig, och jag åt", svarade hon. 14 HERREN Gud sa till ormen: "Eftersom du gjorde detta,

ska du vara förbannad
och skild från alla husdjur
och vilda djur på hela jorden.
På din buk ska du kräla
och jord ska du äta så länge du lever.
15 Jag ska sätta fiendskap
mellan dig och kvinnan
och mellan din avkomma[a] och hennes.
Han kommer att krossa ditt huvud,
och du kommer att hugga[b] honom i hälen."

16 Till kvinnan sa han:

"Din möda under havandeskapet ska jag göra stor.
Du kommer att föda barn under smärta.
Du kommer att åtrå din man,
och han kommer att råda över dig."

17 Till Adam sa han: "Eftersom du lyssnade till din hustru och åt av trädet, fast jag förbjudit dig och sagt att du inte fick,

låter jag en förbannelse vila över marken för din skull.
Hela ditt liv kommer du att få skaffa ditt uppehälle med möda.
18 Marken ska ge dig tistlar och törnen,
och du ska äta dess växter.
19 Hela livet ända tills du dör
kommer du att få svettas och kämpa för ditt bröd.
Sedan kommer du att återvända
till den jord du kommit ifrån,
för du formades av jord,
och jord ska du en gång åter bli."

20 Mannen kallade sin hustru Eva[c], för han sa: "Hon ska bli mor till alla som lever." 21 Och HERREN Gud gjorde kläder av djurhudar åt Adam och hans hustru.

22 HERREN Gud sa: "Eftersom människan har blivit som en av oss, med kunskap om det goda och det onda, får hon inte ta och äta också av livets träd och så leva i evighet." 23 Därför visade HERREN Gud ut dem ur Edens trädgård och skickade bort dem för att bruka den jord de hade skapats av. 24 Herren drev ut människan och öster om Edens trädgård placerade han keruberna[d] och ett flammande svärd för att skydda vägen till livets träd.

Kain och Abel

Kain mördar Abel

4 Adam låg med sin hustru Eva, och hon blev gravid och födde en son som fick namnet Kain[e], för hon sa: "Med HERRENS hjälp har jag fått en människa!" 2 Hennes nästa barn var Abel, Kains bror. Abel blev herde, medan Kain blev lantbrukare. 3 En gång kom Kain med en del av sin skörd av frukt som offergåva till HERREN. 4 Också Abel kom med de feta köttstyckena från sina förstfödda lamm. HERREN såg med välbehag på Abel och hans offer, 5 men inte på Kain och hans offer. Detta gjorde Kain vred, och han sänkte blicken.

6 "Varför är du så vred?" frågade HERREN. "Varför sänker du huvudet? 7 Om du gör rätt är du ju accepterad, men om du inte gör rätt, lurar synden vid dörren. Synden åtrår dig, men du ska råda över den!"

8 Kain föreslog sin bror att de skulle gå ut på fälten tillsammans[f]. Medan de var där, överföll Kain sin bror och dödade honom.

9 HERREN sa till Kain: "Var är din bror Abel?" "Det vet jag inte", sa Kain. "Ska jag hålla reda på min bror?"

10 Men Herren sa: "Vad har du gjort? Din brors blod ropar till mig från marken. 11 Från och med nu är du förbannad och förvisad från den mark som öppnade sin mun för att ta emot din brors blod ur din hand. 12 Den kommer inte längre att ge dig någon skörd. Du ska vara hemlös och fredlös och irra omkring på jorden."

13 Kain svarade HERREN: "Mitt straff är större än jag kan bära,[g] 14 för du har förvisat mig från min mark och från dig själv och gjort mig till en rastlös vandrare. Vem som helst som ser mig kan döda mig." 15 Då svarade HERREN: "De kommer inte att döda dig, för jag ska ge ett sju gånger värre straff åt den som gör det." Sedan satte HERREN ett märke på Kain, för att ingen som mötte honom skulle döda honom. 16 Kain gick sedan bort från HERREN och bosatte sig i landet Nod, öster om Eden.

---

[a] **15** Bokstavligen *din säd*. Se not till 1 Mos 12:7 [b] **15** Hebreiskan använder samma ord för *krossa* och *hugga*. [c] **20** Namnet kommer från hebreiskans verb för *leva*. [d] **24** Himmelska väsen, som vanligen avbildas med vingar och som framträder med uppdrag att bl.a. beskydda det heliga (jfr t.ex. 2 Mos 25:18-22). [e] **1** Namnet *Kain* betyder ungefär *jag har fått/producerat*.
[f] **8** Översättningens formulering följer här mer den samaritanska texten, Vulgata, Septuaginta och syriska Peshitta; det rör sig dock bara om en nyansskillnad. [g] **13** Eller, enligt Septuaginta: *Mitt brott är för stort för att förlåtas,*

Kains ättlingar

17 Därefter låg Kain med sin hustru, och hon
blev gravid och födde Henok. När Kain sedan
byggde en stad, kallade han den Henok efter
sin son.
18 Henok var Irads far. Irad var Mechujaels
far, Mechujael var Metushaels far, Metushael
var Lemeks far.
19 Lemek gifte sig med två kvinnor – Ada och
Silla. 20 Ada födde ett barn som hette Javal, och
han blev stamfar för alla som bor i tält och lever
av boskapsskötsel. 21 Hans bror hette Juval, och
han var den förste att spela lyra och flöjt. 22 Silla
födde Tuval Kain. Han var den förste att gjuta
redskap av koppar och järn. Tuval Kain hade en
syster som hette Naama.
23 En dag sa Lemek till sina båda hustrur:

”Ada och Silla, hör på!
Lemeks hustrur, hör mina ord!
Jag har dödat en man för att han sårat
mig,
en ung man för att han skadat mig.[a]
24 Kain ska hämnas sju gånger,
men Lemek sjuttiosju gånger!”

Adams släkttavla genom Set

25 Adam låg igen med sin hustru, och hon
födde ytterligare en son. Han fick namnet
Set[b], för Eva sa: ”Gud har gett mig en annan
son i stället för honom som Kain dödade.”
26 Set fick en son som han kallade Enosh. Det
var under dennes livstid som människorna
började åkalla Herrens namn.

5 Här följer en förteckning över Adams
släkt.
Människan var lik Gud när hon skapades.
2 Gud skapade dem till man och kvinna, och
välsignade dem och kallade dem människor[c]
när de skapades.
3 Adam var 130 år när hans son Set föddes.
Denne liknade honom och var hans avbild.[d]
4 Sedan levde Adam ytterligare 800 år, fick
söner och döttrar 5 och dog 930 år gammal.
6 Set var 105 år när hans son Enosh föddes.
7 Sedan levde han ytterligare 807 år och fick
söner och döttrar 8 och dog 912 år gammal.
9 Enosh var 90 år när hans son Kenan föddes.
10 Sedan levde han ytterligare 815 år och fick
söner och döttrar 11 och dog 905 år gammal.
12 Kenan var 70 år när hans son Mahalalel
föddes. 13 Sedan levde han ytterligare 840 år
och fick söner och döttrar 14 och dog 910 år
gammal.
15 Mahalalel var 65 år när hans son Jered
föddes. 16 Sedan levde han ytterligare 830 år
och fick söner och döttrar 17 och dog 895 år
gammal.
18 Jered var 162 år när hans son Henok föd-
des. 19 Sedan levde han ytterligare 800 år och
fick söner 20 och döttrar och dog 962 år gam-
mal.
21 Henok var 65 år när hans son Metushel-
ach föddes. 22 Sedan levde han ytterligare 300
år i gemenskap med Gud[e] och fick söner och
döttrar. 23 Han blev 365 år. 24 Henok vandrade
i gemenskap med Gud och fanns sedan inte
mer, för Gud tog bort honom.
25 Metushelach var 187 år när hans son
Lemek föddes. 26 Sedan levde han ytterligare
782 år och fick söner och döttrar 27 och dog 969
år gammal.

Noa

28 Lemek var 182 år när han fick en son.
29 Lemek kallade honom för Noa[f], för han sa:
”Han kommer att ge oss tröst under det hårda
arbetet med den jord som Herren har för-
bannat.” 30 Sedan levde Lemek 595 år och fick
söner och döttrar 31 och dog 777 år gammal.
32 När Noa var 500 år fick han tre söner, Sem,
Ham och Jafet.

Den stora floden

(6:1—8:22)

6 Befolkningen började nu föröka sig på
jorden, och döttrar föddes åt männis-
korna. 2 Då såg Guds söner[g] att människors dött-
rar var vackra och gifte sig med dem de ville ha.
3 Då sa Herren: ”Min Ande ska inte förbli hos
människan för alltid, eftersom hon är kött.
Hennes tid ska vara 120 år.”[h]
4 På den tiden, och även senare,[i] fanns det
jättar[j] på jorden. När Guds söner låg med
människornas döttrar, fick de barn. De var de
gamla tidernas kända hjältar. 5 Herren Gud såg

---

[a] **23** Som tecken på det dåvarande världsläget som nu präglades av våld och på hans egen skrytsamhet, kan versen också tolkas: *Jag skulle kunna döda en man för att han sårar mig, en ung man för att han skadar mig.* [b] **25** Namnet betyder ungefär *skänkt, given.* [c] **2** På hebreiska *adám.* [d] **3** Jfr v. 1 och 1:26 [e] **22** *levde... i gemenskap med Gud.* Ordagrant: *vandrade med Gud.* Detta uttryck används även på många andra ställen. [f] **29** Namnet anspelar på både *vila* och *tröst* i hebreiskan. [g] **2** Det hebreiska uttrycket *bene elohim* betyder ordagrant *Guds/gudars söner* och tolkas antingen som någon form av himmelska väsen (änglar) eller som människor i betydelsen Guds barn. [h] **3** *120 år* syftar troligen på människans livslängd eller möjligen också på tiden fram till floden. [i] **4** Se 4 Mos 13:34 [j] **4** Hebreiskans *nefilim* översätts med *jättar* i likhet med Septuaginta, men den bokstavliga betydelsen är *de fallna.*

vidden av den mänskliga ondskan på jorden, och att människornas liv och tankar ständigt var alltigenom inriktade på det onda. 6 HERREN sörjde[a] att han hade skapat dem, och han var bedrövad i sitt hjärta.

7 HERREN sa: ”Människorna som jag har skapat ska jag utplåna från jorden, och tillsammans med dem alla fyrfotadjur och kräldjur och fåglar, för jag ångrar att jag skapade dem.”

8 Men på Noa såg HERREN med välvilja.

Noa och hans familj räddas från floden

9 Detta är berättelsen om Noas släkt:

Noa var en rättfärdig och oklanderlig man bland sina samtida. Han levde i gemenskap med Gud. 10 Han hade tre söner: Sem, Ham och Jafet.

11 I Guds ögon blev världen mer och mer fördärvad och full av våld. 12 Gud såg hur fördärvad jorden var: hela människosläktet[b] levde ett fördärvat liv. 13 Och Gud sa till Noa: ”Jag har beslutat mig för att utplåna hela människosläktet, för på grund av människan är jorden fylld av våld. Jag ska utplåna både henne och jorden. 14 Bygg en ark[c] av goferträ, gör olika rum i arken och täta den med jordbeck både invändigt och utvändigt. 15 Gör den 150 meter lång, 25 meter bred och 15 meter hög. 16 Gör också ett tak med en halv meters resning[d], sätt en dörr på sidan och gör ett nedre däck, ett mellandäck och ett övre däck.

17 Jag ska låta en översvämning täcka jorden och förgöra varje levande varelse, alla som det finns livsande i. Allting på jorden kommer att gå under.

18 Men med dig vill jag upprätta ett förbund. Du ska gå in i arken tillsammans med din hustru, dina söner och deras hustrur. 19 Ta ett par av varje djurart, en hane och en hona, med dig i arken för att hålla dem vid liv med dig. 20 Ett par av varje sort av fåglar, fyrfotadjur och kräldjur ska komma till dig för att överleva. 21 Samla också ihop all slags mat som ni och dessa kan äta.”

22 Noa gjorde allt precis som Gud hade befallt.

7 Sedan sa HERREN till Noa: ”Gå in i arken med hela din familj, för i denna tid är det bara dig som jag funnit vara rättfärdig. 2 Av de rena fyrfotadjuren ska du ta sju par av varje art, hane och hona. Av alla orena djur ska du ta ett par, hane och hona. 3 Också av himlens alla fåglar ska du ta sju par, hane och hona, av varje slag, för att de ska överleva på jorden. 4 Om en vecka ska jag sända ett regn som kommer att vara i fyrtio dagar och fyrtio nätter, och jag ska utplåna från jorden alla levande varelser som jag har skapat.”

5 Noa gjorde i allt som HERREN hade befallt honom. 6 Han var 600 år när översvämningen kom över jorden. 7 Han gick in i arken med sin hustru, sina söner och sina svärdöttrar, för att fly undan översvämningen. 8 Hanar och honor av alla fyrfotadjur, både rena och orena, och av fåglar och alla markens kräldjur 9 kom in i arken till Noa parvis, precis som Gud hade befallt Noa.

10 En vecka senare kom flodvattnen över jorden. 11 Noa var 600 år gammal när floden kom den sjuttonde dagen i andra månaden. Då bröt det stora djupets källor fram, och himlens luckor öppnades. 12 Regnet föll över jorden under fyrtio dygn. 13 Men Noa hade samma dag gått in i arken med sin hustru och sina söner Sem, Ham och Jafet och deras hustrur. 14 Med dem fanns de olika sorterna av vilda djur och boskap, alla slags kräldjur, fåglar och andra bevingade djur. 15 De kom alla till Noa, ett par av varje levande varelse, de som har livsande i sig. 16 Hanar och honor av alla slags djur kom, precis som Gud hade befallt Noa. Och HERREN stängde dörren efter honom.

17 Under fyrtio dagar kom floden över jorden. Det kom så mycket vatten att arken lyftes och flöt högt ovanför jorden. 18 Vattnet steg högre och högre, och arken flöt på vattnet. 19 Vattnet steg allt mer och täckte slutligen alla berg under himlen. 20 Vattnet steg mer än sju meter över de högsta topparna.

21 Hela myllret av jordens levande varelser gick under: fåglar, boskap, vilda djur, hela jordens vimmel av smådjur och alla människor. 22 Allt som andades och levde på torra land dog, 23 ja, allt liv på jorden utplånades. Allt levande på jorden utplånades: människor och djur, kräldjur och himlens fåglar. Bara Noa och de som var med honom i arken blev kvar. 24 Vattnet täckte jorden i 150 dagar.

8 Gud tänkte på Noa och alla vilda och tama djur i arken. Han lät en vind blåsa över jorden så att vattnet började sjunka undan. 2 Djupets källor och himlens luckor stängdes, och skyfallen avtog. 3 Vattnet fortsatte att sjunka undan. Efter 150 dagar minskade vattnet så

[a] **6** Eller: *ångrade*. [b] **12** Ordagrant: *Allt kött* [c] **14** Arken var till sin konstruktion rektangulär, som en enorm stor låda.
[d] **16** Grundtexten är svårtolkad.

12 Var inte långt borta från mig
när jag är i nöd
och ingen finns som hjälper.

13 Tjurar i mängd omger mig,
Bashans tjurar omringar mig.
14 De kommer mot mig med öppna gap
som rovlystna, rytande lejon.
15 Jag hälls ut som vatten,
och alla mina ben är ur led.
Mitt hjärta är som vax,
det smälter i mitt inre.
16 Min styrka har torkat ihop som en
lerskärva.
Min tunga klibbar fast i gommen,
och du lägger mig i dödens stoft.
17 Hundar omger mig,
en hop onda män omringar mig.
De har genomborrat[a] mina händer
och fötter,
18 och jag kan räkna varje ben i min kropp.
De ser och stirrar på mig.
19 De delar mina kläder mellan sig,
och kastar lott om min klädnad.

20 HERRE, var inte så långt borta,
du, min styrka, skynda dig och
hjälp mig!
21 Rädda mig från svärdet,
mitt dyrbara liv från hundarnas våld!
22 Rädda mig från lejonens gap
och från vildoxarnas horn.
Du svarar mig.[b]

23 Jag ska göra ditt namn känt för mina
bröder.
Jag ska prisa dig mitt i församlingen.
24 Ni som fruktar HERREN, prisa honom,
ära honom, ni ättlingar till Jakob!
Bäva för honom, Israels ätt!
25 Han har inte föraktat eller försmått den
lidandes elände,
han har inte dolt sitt ansikte för
honom,
utan hört hans rop om hjälp.

26 Från dig kommer min lovsång
i den stora församlingen,
jag ska uppfylla mina löften
inför dem som fruktar dig.

27 De ödmjuka ska äta och bli mätta.
De som söker HERREN ska prisa
honom.
Må ni få livsmod för evigt!
28 Hela jorden ska minnas det och
återvända till HERREN,
alla folk och stammar ska tillbe
honom.
29 HERREN tillhör riket
och han regerar över folken.

30 Jordens alla rika ska tillbe honom,
böja knä inför honom,
alla de som sänks ner i stoftet,
de som inte kan hålla sig själva vid liv.[c]
31 De efterkommande ska också tjäna
honom,
och de ska få höra om Herren.
32 De ska komma och förkunna hans
rättfärdighet
för folk som ännu inte är födda,
för detta har han gjort.

Psalm 23

Den gode herden

1 *En psalm av David.*

HERREN är min herde,
ingenting ska fattas mig.
2 Han låter mig vila på gröna ängar
och leder mig till lugna vatten.
3 Han ger mig ny kraft.[d]
Han leder mig på rättfärdighetens
vägar
för sitt namns skull.
4 Även om jag vandrar i den mörkaste
dal[e],
fruktar jag inget ont,
för du är med mig,
och din käpp och stav tröstar mig.

5 Du dukar ett bord för mig
framför ögonen på mina fiender,
du smörjer mitt huvud med olja,
min bägare flödar över.
6 Din godhet och nåd följer mig i hela
mitt liv,
och jag ska få bo i HERRENS hus för
alltid[f].

---

[a] **17** Det hebreiska ordets betydelse är osäker, och en mer ordagrann översättning skulle vara *som ett lejon*, och enligt andra handskrifter (både hebreiska och Septuaginta-handskrifter) *de grävde*. Det har traditionellt tolkats som ett verb som syftar på genomborrandet av Jesus händer och fötter. Versen citeras dock inte i Nya testamentet. [b] **22** Den sista satsens innebörd i grundtexten är osäker. Septuaginta m.fl. har tolkat det som ett uttryck för den arma, bedjande människan: *Rädda mig från lejonens gap, arma mig från…* [c] **30** Grundtextens innebörd är osäker. [d] **3** Ordagrant: *Han vederkvicker min själ* [e] **4** Eller *dödsskuggans dal*, om ordet tolkas som en för hebreiskan ovanlig sammansättning av två ord, *död* och *skugga*. [f] **6** Ordagrant: *till dagars längd*, vilket betyder hela livet, ända fram till slutet.

Psalm 24
Herren är ärans kung
1 *En psalm av David.*

Jorden tillhör HERREN och allt som finns där,
världen och alla som bor i den.
2 Han är den som lagt dess grund på haven,
fäst den på strömmande vatten.

3 Vem får gå upp på HERRENS berg?
Vem får ställa sig på hans heliga plats?
4 Den som har skuldfria händer och ett rent hjärta,
den som inte vänder sig till meningslösa gudar,[a]
den som aldrig svär falskt.
5 Han får välsignelse av HERREN,
rättfärdighet från sin frälsnings Gud.
6 Sådant är det släkte
som söker dig, Jakobs Gud[b]. *Séla*

7 Slå upp er, ni portar,
höj er, ni eviga dörrar,
och låt härlighetens kung stiga in!
8 Vem är härlighetens kung?
Det är HERREN,
stark och mäktig, oslagbar i strid.
9 Slå upp er, ni portar,
höj er, ni eviga dörrar,
och låt härlighetens kung stiga in!
10 Vem är denne härlighetens kung?
Härskarornas HERRE,
han är härlighetens kung. *Séla*

Psalm 25
En bön om nåd, ledning och förlåtelse
1 *Av David.*

Till dig, HERRE, sätter jag mitt hopp,[c]
2 du min Gud, på dig förtröstar jag.
Låt mig inte komma på skam,
och låt inte mina fiender triumfera över mig.
3 Ingen som hoppas på dig behöver någonsin skämmas.
Men de som utan orsak handlar svekfullt ska stå där med sin skam.

4 HERRE, visa mig dina vägar,
lär mig dina stigar!
5 Led mig i din sanning och undervisa mig,
du min frälsnings Gud.
Jag hoppas på dig, alltid.
6 HERRE, tänk på din barmhärtighet
och nåd som du alltid har visat.
7 Tänk inte på min ungdoms synder,
mina överträdelser,
utan kom ihåg mig i din nåd,
tänk på mig i din godhet, HERRE.

8 HERREN är god och rättsinnig,
därför visar han syndarna vägen.
9 Han vägleder de ödmjuka rätt,
han undervisar de ödmjuka om sin väg.
10 Alla HERRENS vägar är nåd och trofasthet
för dem som håller hans förbund och befallningar.
11 HERRE, för ditt namns skull,
förlåt min synd, för den är stor.

12 Vem det än är som fruktar HERREN,
honom låter Herren veta vilken väg han ska välja.
13 Han får leva ett gott liv,
och hans barn ska ärva landet.
14 HERREN har förtroende för dem som fruktar honom,
och de får insyn i hans förbund.
15 Jag ser alltid upp till HERREN,
för han frigör min fot ur nätet.

16 Vänd dig till mig, var nådig mot mig,
för jag är ensam och nertyngd.
17 Min ångest blir allt värre.
Befria mig från min nöd!
18 Se hur jag lider och vilket elände jag har!
Förlåt mig alla mina synder!
19 Se hur många fiender jag har
och hur våldsamt de hatar mig!

20 Bevara mitt liv och rädda mig!
Låt mig inte komma på skam,
för jag tar min tillflykt till dig.
21 Låt oskuld och uppriktighet bevara mig,
för mitt hopp står till dig.

22 O, Gud, befria Israel från all dess nöd!

Psalm 26
En oskyldig mans bön
1 *Av David.*

Skaffa mig rätt, HERRE,
för jag har levt ett klanderfritt liv.
Jag har förtröstat på HERREN
utan att vackla.
2 Sätt mig på prov, HERRE,
utforska mig, granska hela mitt innersta!

---

[a] **4** Ordagrant: *inte vänder sin själ till lögn* [b] **6** *Gud* finns inte med i grundtexten, utan här följer översättningen ett par andra hebreiska handskrifter och gamla översättningar (Septuaginta m.fl.). [c] **1** Ordagrant: *lyfter jag min själ*

MARKUSEVANGELIET

Johannes döparen banar väg för Jesus

(Matt 3:1-12; Luk 3:2-16; Joh 1:19-28)

1 Här börjar evangeliet om Jesus Kristus[a], Guds Son.

2 Det står skrivet genom profeten Jesaja:

”Se! Jag ska sända min budbärare före dig,
och han ska bereda vägen för dig.[b]
3 En röst ropar i ödemarken:
’Bana väg för Herren!
Jämna en väg för honom![c]’ ”

4 Så trädde Johannes döparen fram i ödemarken och förkunnade omvändelsens dop för syndernas förlåtelse. **5** Människor från hela Judeen och alla i Jerusalem kom ut till honom, och när de hade bekänt sina synder, döpte han dem i Jordanfloden. **6** Johannes hade kläder som var gjorda av kamelhår, och han hade ett läderbälte runt midjan. Han åt gräshoppor och vildhonung. **7** Han förkunnade:

”Efter mig kommer en som är starkare än jag. Jag är inte ens värdig att böja mig ner och knyta upp hans sandalremmar.[d] **8** Jag döper er med vatten, men han ska döpa er i den heliga Anden.”

Jesus blir döpt

(Matt 3:13-17; Luk 3:21-22; Joh 1:32-34)

9 Vid den tiden kom Jesus från Nasaret i Galileen och blev döpt av Johannes i Jordanfloden. **10** När Jesus sedan steg upp ur vattnet, fick han[e] se himlen öppna sig och Anden sänka sig ner över honom som en duva. **11** Och en röst från himlen sa: ”Du är min älskade Son, du är min glädje.”

Jesus prövas av Satan

(Matt 4:1-11; Luk 4:1-13)

12 Då förde Anden ut Jesus i ödemarken, **13** och där stannade han under fyrtio dagar och prövades av Satan. Han levde bland de vilda djuren[f], och änglarna betjänade honom.

Jesus talar till folket i Galileen

(Matt 4:12-17; Luk 4:14-15)

14 När Johannes sedan sattes i fängelse, kom Jesus till Galileen för att sprida evangeliet från Gud.

15 Jesus sa: ”Tiden har nu kommit då Guds rike är nära. Vänd om och tro på evangeliet!”

De första lärjungarna

(Matt 4:18-22; Luk 5:2-11)

16 En dag när Jesus vandrade längs Galileiska sjön, fick han se Simon och hans bror Andreas stå och kasta ut nät i sjön, för de var fiskare.

17 Jesus sa till dem: ”Kom och följ mig, så ska jag göra er till människofiskare.” **18** De lämnade genast sina nät och följde honom.

19 När han gick lite längre bort fick han se Sebedaios söner, Jakob och Johannes, sitta i en båt och göra i ordning sina nät. **20** Han kallade genast på dem också, och de lämnade då sin far Sebedaios och hans arbetare för att följa Jesus.

Jesus undervisar med makt

(Luk 4:31-37)

21 De kom nu till Kafarnaum, och när det blev sabbat[g] gick de till synagogan, där Jesus undervisade. **22** De var mycket häpna över hans undervisning, för han talade med makt, och inte som de skriftlärda.

23 I synagogan fanns den här dagen en man som var besatt av en oren ande, och han började ropa: **24** ”Vad har du med oss att göra, Jesus från Nasaret? Har du kommit för att ta död på oss? Jag vet vem du är, du Guds helige!”

25 Men Jesus sa strängt till honom: ”Tig! Far ut ur honom!” **26** Då började den orena anden rycka och slita i mannen och for ut ur honom med ett våldsamt skrik.

27 De blev alldeles förskräckta och började diskutera med varandra och fråga: ”Vad är det här för en ny lära? Vilken makt! Till och med de orena andarna lyder hans order!”

28 Och ryktet om honom spred sig snabbt genom hela Galileen.

Jesus botar Simons svärmor och många andra

(Matt 8:14-16; Luk 4:38-41)

29 När de hade lämnat synagogan, gick de hem till Simon och Andreas, tillsammans med Jakob och Johannes. **30** Där låg Simons svärmor sjuk i feber, och det berättade de genast för Jesus. **31** Han gick då fram till henne och tog

---

[a] **1** Se not till Matt 1:1. [b] **2** Se Mal 3:1. [c] **3** Se Jes 40:3. [d] **7** Detta var en slavs uppgift. [e] **10** Det är oklart vem *han* syftar på, men enligt Joh 1:33-34 såg Johannes döparen hur Guds Ande sänkte sig över Jesus. [f] **12,13** Det fanns många rovdjur i det här området på den tiden, bl.a. lejon. [g] **21** Se not till Matt 12:1.

henne i handen och reste henne upp. Febern lämnade henne, och hon betjänade dem.

32 På kvällen, efter solnedgången, kom man till honom med alla sjuka och besatta. 33 Hela staden hade samlats utanför dörren. 34 Jesus botade många sjuka som led av olika slags sjukdomar, och han drev ut många onda andar. Men han förbjöd andarna att tala eftersom de visste vem han var.

Jesus talar till folket i Galileen

(Luk 4:42-44)

35 Nästa morgon, långt före gryningen, gick Jesus bort därifrån till en enslig plats för att be.

36 Simon och de andra skyndade snart ut för att leta reda på honom, 37 och när de hade hittat honom sa de: ”Alla frågar efter dig.”

38 Men han svarade: ”Vi måste gå till de andra städerna häromkring, så att jag kan förkunna där också. Det var därför jag kom hit.”

39 Han vandrade sedan genom hela Galileen och predikade i synagogorna och drev ut onda andar.

Jesus botar en spetälsk man

(Matt 8:2-4; Luk 5:12-16)

40 En gång kom en spetälsk[a] man och föll ner på knä framför honom och bad: ”Om du vill, så kan du göra mig ren.”

41 Då greps Jesus av medlidande, sträckte ut handen och rörde vid honom och sa: ”Det vill jag. Du är ren!” 42 Och genast försvann spetälskan, och mannen var ren. 43 Jesus skickade sedan bort honom och sa strängt till honom: 44 ”Berätta inte detta för någon, utan gå och visa upp dig för prästen. Ta också med dig det offer för din rening som Mose har bestämt,[b] till ett vittnesbörd för dem.” 45 Men mannen gick genast iväg och berättade detta öppet för alla. Jesus kunde därför inte visa sig öppet längre i någon stad, utan måste hålla till ute i ödemarken. Men folk kom ändå till honom från alla håll.

Jesus botar en förlamad man

(Matt 9:2-8; Luk 5:18-26)

2 Några dagar senare kom Jesus tillbaka till Kafarnaum igen, och nyheten om att han kommit hem spred sig snabbt. 2 Då samlades där så mycket folk att de inte ens fick plats utanför dörren. Och han förkunnade ordet för dem.

3 Då kom fyra män till honom bärande på en förlamad man. 4 Men när de inte kunde tränga sig igenom folkmassan och komma fram till Jesus gjorde de hål i taket ovanför honom. Genom öppningen firade de sedan ner bädden med den förlamade. 5 När Jesus såg deras tro, sa han till den förlamade: ”Min son, dina synder är förlåtna.”

6 Men några skriftlärda satt där, och de tänkte i sina hjärtan: 7 ”Hur kan han tala på det viset och häda? Vem utom Gud kan förlåta synder?”

8 Men Jesus förstod i sin ande vad de tänkte, och frågade dem: ”Varför tänker ni sådana tankar i era hjärtan? 9 Vilket är lättare, att säga till den förlamade: ’Dina synder är förlåtna’, eller att säga: ’Res dig upp, ta din bädd och gå?’ ” 10 ”Men för att ni ska veta att Människosonen har makt att förlåta synder här på jorden,” – nu talade han till den förlamade: 11 ”säger jag till dig: Res dig upp, ta din bår och gå hem!”

12 Då steg mannen upp, tog sin bädd och gick ut, mitt framför ögonen på de förbluffade människorna. Och man hyllade Gud och sa: ”Aldrig förr har vi sett något sådant!”

Jesus kallar en tullindrivare att följa honom

(Matt 9:9-13; Luk 5:27-32)

13 Sedan gick Jesus längs Galileiska sjön igen, och stora folkmassor kom till honom, och han undervisade dem. 14 När han gick där fick han se Levi, Alfaios son, sitta vid tullhuset. ”Kom och följ mig”, sa Jesus till honom. Och Levi reste sig och följde Jesus.

15 När Jesus senare åt i hans hus, fanns där många tullindrivare och syndare som åt tillsammans med honom och hans lärjungar, för många av dem hade också börjat följa Jesus.

16 Då de skriftlärda bland fariseerna[c] såg Jesus i detta sällskap, sa de till hans lärjungar: ”Äter han verkligen med tullindrivare och syndare?” 17 Men Jesus hörde det och sa till dem: ”Det är inte de friska som behöver läkare, utan de sjuka. Jag har inte kommit för att kalla rättfärdiga utan syndare.”

Jesus svarar på en fråga om fasta

(Matt 9:14-17; Luk 5:33-39)

18 Johannes döparens lärjungar och fariseerna fastade. Då kom några och frågade Jesus: ”Varför fastar inte dina lärjungar som Johannes lärjungar och fariseerna gör?”

19 Jesus svarade: ”Bröllopsgästerna kan väl inte fasta medan brudgummen är hos dem?

[a] **40** Se not till Matt 8:2. [b] **44** Jfr 3 Mos 14:1-4. [c] **16** Se not till Matt 5:20.

Nej, så länge brudgummen är tillsammans med dem kan de inte fasta. 20 Men en dag ska han tas ifrån dem, och då kommer de att fasta. 21 Ingen lagar ett gammalt klädesplagg med ett stycke nytt, okrympt tyg, för då krymper det nya tyget och river sönder plagget, så att hålet blir ännu större. 22 Och ingen häller nytt vin i gamla vinsäckar, för när vinet jäser sprängs säckarna, och allt blir förstört, både vinet och säckarna. Nej, nytt vin häller man i nya säckar."

Jesus lärjungar plockar ax på sabbaten

(Matt 12:1-8; Luk 6:1-5)

23 En gång när det var sabbat gick Jesus och hans lärjungar genom några sädesfält, och medan de gick ryckte hans lärjungar av ax.

24 Fariseerna sa då till Jesus: "Varför gör de så där? Det där är ju inte tillåtet på sabbaten."

25 Men Jesus svarade dem: "Har ni aldrig läst vad David gjorde när han och hans män blev hungriga och inte hade något att äta?[a] 26 Han gick in i Guds hus – då var Evjatar överstepräst – och åt av skådebröden som bara prästerna får äta och delade med sig till de andra." 27 Sedan sa Jesus till dem: "Sabbaten blev till för människans skull, och inte människan för sabbatens skull. 28 Därför är Människosonen också Herre över sabbaten."

Jesus botar en man på sabbaten

(Matt 12:9-14; Luk 6:6-11)

3 En annan gång gick Jesus in i en synagoga, och där var en man som hade en förtvinad hand.

2 De höll noga ögonen på honom för att se om han skulle bota mannen på sabbaten, så att de skulle få något att anklaga honom för.

3 Men Jesus sa till mannen med den förtvinade handen: "Res dig upp och kom hit fram." 4 Sedan frågade han dem: "Vad är tillåtet att göra på sabbaten, göra gott eller ont, rädda liv eller döda någon?" Men ingen ville säga något. 5 Då såg han på dem med vrede, djupt bedrövad över hårdheten i deras hjärtan. Sedan sa han till mannen: "Räck fram din hand!" Och då mannen gjorde det, blev handen normal igen.

6 Men fariseerna gick ut och började genast göra upp planer tillsammans med Herodes anhängare[b] på hur de skulle få Jesus dödad.

Mycket folk följer Jesus

(Matt 4:23-25; 12:15-16; Luk 6:17-19)

7 Jesus och hans lärjungar drog sig nu till sjön, och massor av människor från Galileen, men också från Judeen, 8 Jerusalem och Idumeen, från andra sidan Jordan och ända bortifrån Tyros och Sidon, följde honom när de hörde om allt han gjorde.

9 Jesus bad sina lärjungar att ha en båt färdig, för att han skulle slippa bli trängd av folkmassan. 10 Många människor hade blivit botade, och de sjuka trängde därför på från alla håll för att röra vid honom.

11 När de orena andarna fick syn på honom, föll de ner vid hans fötter och ropade: "Du är Guds Son!" 12 Men Jesus förbjöd dem strängt att avslöja vem han var.

Jesus utser sina tolv lärjungar

(Matt 10:2-4; Luk 6:14-16; Apg 1:13)

13 Sedan gick Jesus upp på ett berg och tog med sig några som han hade valt ut. När de kom till honom, 14 utsåg han tolv av dem, som han kallade apostlar, till att följa honom och sändas ut för att predika, 15 och han gav dem makt att driva ut onda andar.[c] 16 De tolv han utsåg var: Simon, som han gav namnet Petrus, 17 Sebedaios söner Jakob och Johannes, som han kallade Boanerges, "åsksönerna", 18 Andreas, Filippos, Bartolomaios, Matteus, Tomas, Alfaios son Jakob, Taddaios, Simon "den ivrige"[d] 19 och Judas Iskariot, som senare förrådde Jesus.

Jesus beskylls för att vara i förbund med djävulen

(Matt 12:22-29; Luk 11:14-23; 12:10)

20 När Jesus kom hem, började folk att samlas igen, i en sådan mängd att varken han eller hans lärjungar ens fick tid att äta. 21 När hans familj fick höra det, gick de dit för att ta hand om honom. "Han är från sina sinnen!" sa de.

22 Men de skriftlärda, som hade kommit från Jerusalem, sa: "Han är besatt av Beelsebul[e]. Han driver ut de onda andarna med hjälp av de onda andarnas härskare."

23 Jesus kallade då till sig dem och talade till dem i liknelser: "Hur kan Satan driva ut Satan? 24 Ett rike där man strider mot varandra går ju under. 25 Och en familj där man strider mot varandra upphör snart att existera. 26 Om nu

---

[a] **25,26** Jfr 1 Sam 21:1-6. [b] **6** Herodes anhängare stödde romarna. De ville få bort Jesus av politiska skäl, eftersom de trodde att han skulle göra uppror mot romarna. [c] **15** En del handskrifter tillägger: *Han kallade dem sina apostlar (sändebud)*. [d] **18** På grekiska: *seloten* eller *kananaios* (det senare bildat av ett arameiskt ord). Simon tillhörde antagligen "seloterna", ett politiskt parti som ville göra uppror mot romarna. [e] **22** *Beelsebul* , ett hebreiskt avgudanamn som har blivit en synonym till Satan.

ROMARBREVET

Hälsning

1 Från Paulus, tjänare åt Kristus Jesus,
kallad att vara en apostel[a] och utsedd att
sprida Guds evangelium [2]som han utlovade
genom sina profeter i de heliga Skrifterna,
[3]budskapet om hans Son, som till sin mänskliga härkomst var av Davids släkt [4]och som
genom helighetens Ande var Guds Son, i kraft
av sin uppståndelse från de döda, Jesus Kristus,
vår Herre. [5]Genom honom har vi fått nåden
och apostlaämbetet för att kalla alla folk till
trons lydnad, och genom detta ge honom ära.
[6]Och bland dessa som har kallats att tillhöra
Jesus Kristus är också ni.

[7]Till alla i Rom som är älskade av Gud och kallade att vara heliga:

Nåd och frid åt er från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus.

Paulus längtar efter församlingen

[8]Först av allt tackar jag min Gud för er alla genom Jesus Kristus, eftersom man överallt i världen talar om er tro. [9]Gud själv vet att jag ständigt ber för er, för det är honom jag tjänar av hela hjärtat när jag sprider evangeliet om hans Son. [10]En sak jag alltid ber om, är att jag äntligen ska få möjlighet att resa till er – om Gud vill det. [11]Jag längtar efter att få träffa er och dela med mig av Andens gåvor, så att ni blir styrkta. [12]Eller rättare sagt: så att vi kan uppmuntra varandra genom den tro vi har gemensamt.

[13]Jag vill att ni ska veta, syskon, att jag flera gånger har tänkt komma till er, för att tron ska få samma goda resultat hos er som den har fått hos andra hedningar, men att det alltid har varit något som har hindrat mig. [14]Det ingår i mitt uppdrag att nå ut till både greker och barbarer[b], både till de visa och till de enkla. [15]Därför vill jag så gärna komma till er i Rom, så att jag kan sprida evangeliet även där.

Kraften i evangeliet

[16]Jag skäms inte för evangeliet, för det är Guds kraft som räddar var och en som tror, först juden, sedan greken. [17]I evangeliet visas nämligen rättfärdigheten från Gud, som handlar om tro från början till slut. Det står ju skrivet: ”Den som är rättfärdig genom tro ska leva.”[c]

Gud hatar synden

[18]Men Gud visar sin vrede från himlen mot all ondska och orättfärdighet hos dem som undertrycker sanningen i orättfärdighet. [19]Det man kan veta om Gud kan de ju själva se, för Gud har visat det för dem. [20]Ända sedan världens skapelse har man kunnat se hans osynliga egenskaper, hans oändliga makt och hans gudomlighet i hans verk. Därför finns det ingen ursäkt för dem.

[21]Trots att de kände Gud ville de inte ära honom som Gud och tacka honom. Istället ägnade de sig åt egna, meningslösa resonemang, och deras oförståndiga hjärtan förmörkades. [22]De påstod sig vara visa, men blev istället dårar. [23]De bytte ut den odödlige Gudens härlighet mot bilder av dödliga människor, av fåglar och fyrfotadjur och kräldjur.

[24]Gud lät dem därför följa sitt hjärtas begär och orena lidelser, så att de förnedrade sina kroppar med varandra. [25]De bytte ut Guds sanning mot lögn. De tillbad och tjänade det skapade istället för Skaparen, han som är välsignad i evighet, amen.

[26]Därför lät Gud dem ägna sig åt förnedrande lidelser. Deras kvinnor övergav sin naturliga sexualitet för den onaturliga. [27]Och männen slutade att ha naturliga sexuella förhållanden med kvinnor och började upptändas av begär till varandra, så att de utförde skamliga handlingar med andra män. På så sätt blev de själva orsaken till det rättvisa straff de fick för sin villfarelse.

[28]Eftersom de struntade i kunskapen om Gud, lät Gud dem följa sina egna onda tankar, så att de gjorde sådant som man inte får göra. [29]De fylldes av all slags orättfärdighet, elakhet, girighet, ondska, de var fulla av avundsjuka, mordlust, aggressioner, svek, illvilja och sladder. [30]De skvallrar, hatar Gud, är kaxiga, stolta och skrytsamma, hittar ständigt nya sätt att göra det som är ont, de är olydiga mot sina föräldrar, [31]tanklösa, trolösa, kärlekslösa och utan medlidande. [32]De vet att Gud har bestämt att en dag straffa dem med döden för det de

---

[a] **1** Betyder *sändebud*. [b] **14** Barbarerna var ett folkslag som inte tillhörde den grekisk-romerska kulturen. De ansågs ociviliserade och obildade. [c] **17** Eller: *Den som är rättfärdig ska leva genom tro.* Se Hab 2:4.

gör, men ändå fortsätter de. Och inte nog med det: de uppmuntrar andra som lever likadant.

Guds dom över synden

2 Därför har du ingen ursäkt för att döma andra, vem du än är. Om du dömer en annan för det han gör, dömer du ju samtidigt dig själv, eftersom du handlar på samma sätt som han. 2 Vi vet att Gud är rättvis när han dömer de människor som lever på det här viset. 3 Men du som dömer dina medmänniskor, du tror väl inte att Gud bara ska ha överseende med dig, trots att du handlar precis likadant? 4 Föraktar du Guds stora godhet, tolerans och tålamod? Inser du inte att han genom sin godhet vill få dig att vända om?

5 Med din envishet och ditt obotfärdiga hjärta drar du över dig vrede till vredens dag, då det ska visa sig att Gud dömer rättvist. 6 Då ska var och en få lön efter sina gärningar. 7 Gud ska ge evigt liv åt dem som utan att tröttna fortsätter att göra det goda och söker härlighet, ära och odödlighet. 8 Men han ska i sin vrede straffa dem som bara tänker på sig själva, vänder sig bort från sanningen och gör det som är orätt. 9 Nöd och ångest ska drabba varje människa som gör det onda, först juden, sedan greken. 10 Men härlighet, ära och frid ges till var och en som gör det goda, först juden, sedan greken. 11 Gud behandlar alla lika.

12 Alla som syndar utan lag ska också förgås utan lag, och alla som syndar under lagen ska dömas genom lagen. 13 Det är nämligen inte de som hör lagen som blir rättfärdiga inför Gud, utan de som följer den. 14 När hedningar, som inte har lagen, ändå av naturen lyder det som står i den, är de en lag för sig själva, trots att de inte har lagen. 15 De visar genom sina handlingar att lagen är skriven i deras hjärtan. Deras samveten talar ju genast om för dem om de handlar rätt eller fel. 16 Att det är så kommer att visa sig den dag då Gud ska döma det dolda hos människorna, enligt det evangelium jag har fått från Jesus Kristus.

Judarna och Moses lag

17 Du som kallar dig jude litar på lagen och är stolt över din Gud, 18 känner hans vilja och kan bedöma det väsentliga, eftersom lagen ger dig vägledning. 19 Du anser dig kunna leda de blinda och vara ett ljus för dem som lever i mörker, 20 vägleda de oförståndiga och undervisa de omogna, för du har både kunskap och sanning i lagens gestalt. 21 Du undervisar andra men inte dig själv. Du säger till andra att de inte ska stjäla, men är själv en tjuv. 22 Du säger att det är fel att vara otrogen i äktenskapet, men är själv otrogen. Du avskyr avgudar, men plundrar avgudatempel.

23 Du är stolt över lagen men drar skam över Gud genom att bryta den. 24 Det står ju skrivet: ”Hedningarna hånar Guds namn på grund av er.”[a]

25 Omskärelsen[b] gör bara nytta om du lyder lagen. Men om du inte gör det, då är du som en oomskuren. 26 Om någon oomskuren lyder lagens bud, ska han inte betraktas som omskuren? 27 Han som fysiskt inte är omskuren men ändå följer lagen kommer att döma dig, som har både skriften och omskärelsen men bryter mot lagen.

28 Jude är man nämligen inte bara till det yttre, och inte heller är omskärelsen bara det yttre och fysiska. 29 Nej, jude är man i sitt inre, och den verkliga omskärelsen är det som sker i det inre, i hjärtat, genom Anden, inte bokstavligt. Den människan blir ärad av Gud, inte av människor.

Gud håller sitt löfte

3 Vilken fördel är det då att vara jude? Finns det något värde i omskärelsen? 2 Ja, en enorm fördel, främst att det var åt dem som Guds ord anförtroddes. 3 Att sedan några var trolösa ändrar väl ingenting när det gäller Guds trofasthet? 4 Självklart inte! Även om varenda människa ljuger, så talar Gud alltid sanning. Det står ju skrivet:

> ”Du visar dig vara rättfärdig när du talar
> och rättvis när du dömer.”[c]

5 Men om vår orättfärdighet framhäver Guds rättfärdighet, vad ska vi tänka om det? Är Gud orättvis när han låter sin vrede drabba oss? Jag resonerar nu som en del människor. 6 Nej! Hur skulle Gud då kunna döma världen? 7 Någon kanske säger: ”Om min falskhet framhäver Guds trofasthet och ärar honom, varför ska jag dömas som en syndare?” 8 Men resonerar man på det sättet, kunde man lika gärna säga: ”Ju mer ont vi gör, desto bättre, för att det goda ska komma fram!” En del påstår att det är vad vi säger, men de som talar så ska få det straff de förtjänar.

---

[a] **24** Se Jes 52:5. [b] **25** Omskärelse, dvs. att skära bort förhuden på männen, var ett sätt att ingå förbund som praktiserades av många folk. Men judarna ingick förbund med Gud själv. Jfr 1 Mos 17:9-14. [c] **4** Se Ps 51:6.

Alla människor har syndat

9 Så vad har vi nu kommit fram till? Är då vi
bättre än andra? Nej, inte alls, för vi har redan
visat att alla människor utan undantag är synd-
are, vare sig de är judar eller greker.

10 Det står ju skrivet:
”Det finns ingen rättfärdig, inte en
enda.
11 Ingen förstår något,
ingen söker Gud.
12 Alla har vänt sig bort, alla är lika
fördärvade.
Det finns ingen som gör det goda,
inte en enda.[a]
13 Deras strupe är en öppen grav.
Sina tungor använder de till svek.
Deras ord är som huggormsgift.[b]
14 Deras mun är full av förbannelse och
bitterhet.[c]
15 Deras fötter skyndar till att utgjuta
blod,
16 förödelse och elände finns på deras
vägar.
17 Fridens väg känner de inte.[d]
18 Inför deras ögon finns ingen
gudsfruktan.[e]”

19 Det som lagen säger är riktat till dem som
är under lagen, för att varje mun ska tystas och
hela världen ställas till svars inför Gud.
20 Ingen kan ju någonsin bli rättfärdig inför
Gud genom laggärningar. Nej, lagen kan bara
ge insikt om synd.

Jesus Kristus tog vårt straff

21 Men nu har Gud visat en rättfärdighet som
inte är beroende av lagen. Lagen och profe-
terna vittnar dock om den. 22 Det är en rättfär-
dighet från Gud genom tron på Jesus Kristus
och gäller alla som tror, utan åtskillnad. 23 Alla
har ju syndat och gått miste om härligheten
från Gud. 24 Nu har de gjorts rättfärdiga, fritt,
av nåd, genom att han låtit Kristus Jesus köpa
dem fria. 25 Gud lät honom, hans blod, offras
till försoning för dem som tror. Han ville
genom detta visa sin rättfärdighet, eftersom
han tidigare hade låtit straffet vänta för de
begångna synderna.[f] 26 Och nu i vår egen tid
ville han visa sin rättfärdighet, att han är rätt-
färdig och gör den rättfärdig som tror på Jesus.

27 Har vi då något att skryta med? Nej, abso-
lut ingenting. Vad är det för lag som säger det?
Gärningarnas? Nej, trons. 28 Vi menar nämli-
gen att människan blir rättfärdig på grund av
sin tro, oberoende av laggärningar. 29 Annars
skulle väl Gud bara vara judarnas Gud? Nog
är han väl en Gud för hedningarna också? Ja,
självklart är han en Gud för alla, 30 eftersom det
bara finns en Gud. Och han gör de omskurna
rättfärdiga genom tron, likaväl som de oom-
skurna genom samma tro. 31 Men gör vi då
lagen om intet genom tron? Nej, tvärtom! Vi
befäster lagen.

Abrahams tro

4 Vad kan vi då säga att Abraham, vår stam-
far, kom fram till i fråga om detta? 2 Om
det nämligen var på grund av gärningar som
Abraham blev rättfärdig, hade han kunnat vara
stolt över det, men inte inför Gud. 3 Vad står det
i Skriften? Jo, att ”Abraham trodde Gud, och
därför räknades han som rättfärdig”.[g]

4 Den som arbetar får inte sin lön som en
gåva, utan som en ersättning för något han
har uträttat. 5 Men den som inte har gärningar
att komma med utan tror på honom som för-
klarar den ogudaktige rättfärdig, får sin tro
räknad som rättfärdighet. 6 Därför säger också
David att den människa är lycklig, som utan att
förtjäna det räknas som rättfärdig av Gud:

7 ”Lyckliga är de som har fått sina
överträdelser förlåtna
och har fått sina synder utplånade.
8 Lycklig är den som Herren inte tillräknar
synd.”[h]

9 Gäller denna lycka då bara omskurna, eller
gäller den också de oomskurna? Vi har redan
sagt att det var för sin tros skull som Abraham
räknades som rättfärdig. 10 Men när skedde det:
efter att han hade blivit omskuren, eller var det
innan? Inte efter, nej, innan.

11 Omskärelsens tecken fick han som sigill på
den rättfärdighet han hade genom sin tro redan
innan han blev omskuren. Och genom detta
blev han en far till alla oomskurna som tror,
för att de ska kunna räknas som rättfärdiga.
12 Han blev också far till de omskurna, de som
inte bara är omskurna utan också följer den tro
som han hade innan han blev omskuren.

---

[a] **12** Se Ps 14:1-3; 53:1-4. [b] **13** Se Ps 5:10; 140:4. [c] **14** Se Ps 10:7. [d] **17** Se Jes 59:7-8. [e] **18** Se Ps 36:2. [f] **25** Vilket dock inte betyder att Gud bortsåg från alla synder, utan att han ”lät dem gå ostraffade”. För medan det gamla offersystemet var ett legitimt sätt att ta hand om synder på den tiden, var det fortfarande inte ett fullständigt adekvat eller slutgiltigt svar på syndkomplexet. Endast Kristus offer var svaret. Jfr med Apg 14:16; 17:30. [g] **3** Ordagrant: *och räknades det honom till rättfärdighet*. Se 1 Mos 15:6.
[h] **8** Se Ps 32:1-2.